

Programación

Ethical Values

Etapa Primaria: Curso 6º

CURSO: 2022-23

INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN

Os cambios tecnolóxicos, sociais e económicos e máis as expectativas de innovación no contexto educativo véñense multiplicando nas tres últimas décadas, influíndo na organización dos sistemas educativos e moi especialmente nos seus actores. A integración plena no contexto europeo esíxenos unha intercomunicación, tanto no plano cultural como no laboral, en que o coñecemento de varias linguas se fai imprescindible.

A Comisión Europea, considera que a comunicación nunha lingua estranxeira é unha das competencias clave para a sociedade do coñecemento.

Por esta razón consideramos que unha sección bilingüe adapta o ensino ás demandas da vida real. Nesta era en que as redes informáticas unen a cidadáns e cidadás de todos os países, na que a comunicación está ó alcance de todos, o feito de dominar unha segunda lingua que, ademais constitúe medio de comunicación para gran número de países, parécenos algo imprescindible e de valor incalculable.

Así, o claustro de Profesorado deste Centro apúntase gustosamente a este novo xeito de entender o ensino coa ilusión e a esperanza de que os nosos alumnos e alumnas rematen a súa etapa escolar coa mellor preparación posible.

A creación dunha sección bilingüe trata de dar resposta ao reto educativo de “aprender no idioma”, non só como área curricular, senón como instrumento de comunicación en si mesmo.

Este proxecto desenvolverase en 6º de Educación Primaria do CEIP Raíña Fabiola, nivel nos que o alumnado xa dispón dun amplo vocabulario para expresarse en lingua inglesa. Contando, deste xeito, cunha importante base para comezar a nosa andaina neste novo reto.

Este novo curso contaremos co apoio dun auxiliar lingüístico de Inglaterra.

A materia será impartida polo mestre que dá inglés nestes cursos: **JUAN JOSÉ FÍGUEIRIDO GARCÍA**

II. OBXECTIVOS XERAIS

- 1. Fomentar a adquisición e a aprendizaxe do inglés a través da área de Educación en Valores**
- 2. Ampliar o uso da lingua inglesa a ámbitos distintos da aula de inglés.**
- 3. Mellorar no emprego das cinco destrezas : escoitar, falar, ler, interactuar e escribir.**
- 4. Adquisición de vocabulario específico.**
- 5. Utilizar o idioma inglés como medio de comunicación e non só como materia curricular da área de lingua estranxeira.**
- 6. Comprender o uso do idioma estranxeiro como realidade viva que permite a interrelación co mundo que nos rodea.**

III. OBXECTIVOS DA ÁREA DE VALORES DE 6º DE PRIMARIA

1. Fomentar a autovaloración, o autocoñecemento, a autoconciencia emocional e a respectabilidade persoal, para desenvolver un autoconceito e un estilo persoal positivo.
2. Coñecer estratexias de regulación emocional e reestruturación cognitiva que lle permitan controlar e superar os sentimentos negativos e as situacións adversas dunha forma construtiva e pacífica.
3. Desenvolver a capacidade para tomar decisións e comprometerse cun mesmo e coas persoas que o rodean, para entender o valor da responsabilidade.
4. Mellorar a capacidade de emprendemento para afrontar retos diversos e poder innovar en ámbitos nos que se desenvolve habitualmente.
5. Incrementar a automotivación e a autonomía persoal a través da proposta de desafíos e a resolución de problemas.
6. Coñecer e tomar conciencia dos beneficios sociais e económicos que proporciona a iniciativa privada á sociedade na que vivimos.
7. Desenvolver habilidades de comunicación verbal e non verbal que permitan participar en actos comunicativos diversos, respectando o espazo dos interlocutores e evitando os elementos inhibidores da comunicación.
8. Utilizar o diálogo como medio que permita expresar, interpretar e conectar pensamentos e argumentos que favorezan a comunicación e o recoñecemento de elementos comúns de diversos puntos de vista.
9. Adquirir nocións básicas sobre a intelixencia interpersonal e o altruísmo, que fortalezan a cohesión grupal, a interacción social e actitudes desinteresadas cara ás persoas que o rodean.
10. Analizar as causas e as consecuencias de prexuízos de diversa índole para desenvolver o respecto e a tolerancia cara ás diferenzas

persoais e sociais.

- 11.** Analizar as directrices da Declaración Universal dos Dereitos Humanos en canto á liberdade de expresión, de opinión, de pensamento, de conciencia e de relixión, tomando conciencia da importancia da aplicación dos devanditos dereitos no ámbito escolar, familiar e social.
- 12.** Resaltar a vulneración de dereitos e liberdades fundamentais a través da análise de feitos sociais discriminatorios, tales como o holocausto, os campos de concentración, o maltrato e as minorías étnicas.
- 13.** Adquirir coñecementos e medidas básicas que favorezan a prevención e a actuación ante os accidentes que acontecen no ámbito escolar.
- 14.** Desenvolver a cooperación e a interdependencia positiva para equilibrar as carencias individuais e potenciar actitudes colaboradoras que permitan afrontar retos comúns e crear lazos afectivos duradeiros.
- 15.** Recoñecer e respectar os dereitos e deberes do alumnado para poñelos en práctica no centro escolar.
- 16.** Aprender a resolver situacións de conflito realizando xuízos morais, utilizando unha linguaxe positiva e aplicando as fases da mediación formal, para transformar as devanditas situacións en oportunidades de aprendizaxe e crecemento persoal.
- 17.** Entender o significado da responsabilidade e a xustiza social para poder detectar e analizar situacións de desigualdade social no seu ámbito máis próximo.
- 18.** Tomar conciencia da importancia de exercer os dereitos e os deberes derivados do pagamento de impostos para gozar dos beneficios que nos achegan e previr desequilibrios económicos e sociais.
- 19.** Adoptar unha actitude crítica ante as accións do home que non favorecen o respecto, a conservación do medio ou o equilibrio ecolóxico.

IV. METODOLOXÍA

O principal eixe da nosa actuación é buscar a mellora da competencia bilingüe e pluricultural dos nosos alumnos e alumnas a través da utilización do inglés coma linguaxe fundamental no proceso de ensino-aprendizaxe da área de Valores.

A sección bilingüe no colexio pretende ser un estímulo máis que incida na formación do noso alumnado de forma atractiva e motivadora, e que inflúa, á súa vez, no proceso da súa propia aprendizaxe.

A metodoloxía debe ser fundamentalmente comunicativa e interactiva, partindo da capacidade cognitiva dos alumnos/as e dos seus intereses.

O traballo da clase orientarase para que o alumno/a participe activamente en temas próximos ao seu entorno, empregando a lingua para comunicarse cos demais. Do mesmo xeito, tratarase de que os alumnos/as tomen contacto coa lingua a través da escoita e da imitación de modelos e patróns da lingua falada, aproveitando a capacidade mímica que posúen.

Tómase coma referente o principio de globalización entendendo que calquera actividade do alumnado pon en xogo mecanismos afectivos, intelectuais, expresivos...

V. MATERIAIS UTILIZADOS

O feito de que reciban a clase nun idioma estranxeiro e coñezan hábitos e costumes dos países onde este se fala, desenvolve valores culturais e axuda a coñecer e descubrir aspectos fundamentais da cultura anglosaxona e doutras culturas, o que xerará valores de tolerancia, solidariedade e integración propias dunha sociedade multicultural coma a actual.

Nas clases de valores empregaremos materiais como fotos, películas, cancións, etc. co obxectivo de recoñecer, comentar e apreciar neles valores universais como son a amizade, a bondade, a honestidade, o respecto ou a solidariedade.

VI. AVALIACIÓN

a) Avaliación do Proxecto:

A avaliación do proxecto da sección bilingüe, de forma xeral, terá en conta diferentes aspectos relacionados con:

1. Coherencia no plantexamento da clase coa programación didáctica, considerando todos os aspectos da mesma: contidos, criterios de avaliación, instrumentos de avaliación, metodoloxía...
2. A organización do traballo e a elaboración de documentos.
3. O progreso do alumnado no seu coñecemento do inglés.
4. Planificación da clase con certa flexibilidade que permita axustes e cambios necesarios se o seu desenvolvemento non é o previsto.
5. A rentabilidade das tarefas de aula.
6. A finais de curso realizarase unha memoria cos resultados obtidos, as reflexións e as conclusións (figurarán os posibles puntos débiles que sexa necesario reforzar para o seguinte curso e analizarase a posibilidade de ampliar a experiencia a outros ciclos).

b) Avaliación do alumnado:

Realizarase de forma continua, no día a día, mediante a observación de cada alumno/a e as actividades que desenvolva en clase. Previamente seleccionaranse os aspectos que se van a avaliar.

Utilizaranse coma instrumentos rúbricas e escalas de estimación. E o control diario levarase a cabo a través dunha lista de control na que se recollerán diferentes aspectos como: interese, actitude cara a aprendizaxe do idioma, desenvolvemento das actividades, etc.

Os datos recollidos neste proceso servirán para cumprimentar a nota final que se asignará a cada avaliación.

ÁREA DE VALORES SOCIAIS E CÍVICOS DE 6º DE PRIMARIA

Obxectivos	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
BLOQUE 1. A IDENTIDADE E A DIGNIDADE DA PERSOA			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ m ▪ k 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. O autoconcepto. A autovaloración; os trazos de personalidade. A autoconciencia emocional. A respectabilidade e a dignidade persoal. O estilo persoal positivo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Construír o estilo persoal baseándose na respectabilidade e na dignidade persoal 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB1.1.1. Explica o valor da respectabilidade e da dignidade persoal. ▪ VSCB1.1.2. Actúa de forma respectable e digna. ▪ VSCB1.1.3 Coñece e asume os rasgos característicos da súa personalidade, poñéndoos de manifesto asertivamente.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ m ▪ a 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. O autocontrol. A regulación dos sentimentos. As estratexias de reestruturación cognitiva. A resiliencia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Estructurar un pensamento efectivo e independente empregando as emocións de forma positiva. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB1.2.1. Utiliza estratexias de reestruturación cognitiva. ▪ VSCB1.2.2. Describe o valor da reestruturación cognitiva e a resiliencia. ▪ VSCB1.2.3 Aplica o autocontrol á toma de decisións, á negociación e á resolución de

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
			<p>conflitos.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB1.2.4. Expresa os seus sentimentos, necesidades e dereitos, á vez que respecta os dos e das demais nas actividades cooperativas.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ m ▪ b 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. A responsabilidade. O sentido do compromiso respecto a un mesmo e aos demais. Valoración do erro como factor de aprendizaxe e mellora. A automotivación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Desenvolver o propio potencial, mantendo unha motivación intrínseca e esforzándose para o logro de éxitos individuais e compartidos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB1.3.1. Traballa en equipo valorando o esforzo individual e colectivo e asumindo compromisos para a consecución de obxectivos. ▪ VSCB1.3.2. Explica razóns para asumir as súas responsabilidades durante a colaboración. ▪ VSCB1.3.3. Xera confianza nos demais realizando unha autoavaliación responsable da execución das tarefas.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. A autonomía persoal e a autoestima. Seguridade en si mesmo e en si mesma, iniciativa, autonomía para a acción, confianza 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Adquirir capacidades para tomar decisións de forma independente, manexando as 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB1.4.1. Propón alternativas á resolución de problemas sociais.

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
	nas propias posibilidades. Tolerancia á frustración.	dificultades para superar frustracións e sentimentos negativos ante os problemas.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB1.4.2. Sabe facer fronte á incerteza, ao medo ou ao fracaso.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ c 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.5. A toma de decisións persoais meditadas: técnicas e recursos. Causas e consecuencias das accións propias. O sentido do compromiso respecto a un mesmo e aos demais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.5. Propoñerse desafíos e levalos a cabo mediante unha toma de decisións persoal, meditada e responsable, desenvolvendo un bo sentido do compromiso respecto a un mesmo e aos demais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB1.5.1. Emprega o pensamento consecuencial para tomar decisións éticas. ▪ VSCB1.5.2. Identifica vantaxes e inconvenientes dunha posible solución antes de tomar unha decisión ética.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.6. A iniciativa. O emprendemento. A autoproposta de desafíos. A importancia da iniciativa privada na vida económica e social. ▪ B1.7. Busca e elaboración de información por diversas fontes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.6. Desenvolver a autonomía e a capacidade de emprendemento para conseguir logros persoais responsabilizándose do ben común. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB1.6.1. Realiza propostas creativas e utiliza as súas competencias para abordar proxectos sobre valores sociais ▪ VSCB1.6.2. Identifica, define problemas sociais e cívicos e implanta solucións potencialmente efectivas ▪ VSCB1.6.3. Razona a importancia da iniciativa privada na vida económica e social.
BLOQUE 2. A COMPRESIÓN E O RESPECTO NAS RELACIÓNS INTERPERSOAIS			

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ m ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Estratexias da linguaxe oral como instrumento de comunicación: escoitar, preguntar e argumentar. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Utilizar habilidades de escoita e o pensamento de perspectiva con empatía. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB2.1.1. Dialoga interpretando e dando sentido ao que oe.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB2.1.2. Realiza actividades cooperativas detectando os sentimentos e pensamentos que subxacen no que se está a dicir.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB2.1.3. Colabora en proxectos grupais escoitando activamente, demostrando interese polas outras persoas e axudando a que sigan motivadas para expresarse.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ c ▪ m ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2.Os elementos da comunicación que favorecen o diálogo. Iniciación, mantemento e finalización de conversas. Identificación, recoñecemento e análise de hábitos que facilitan e dificultan a comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Iniciar, manter e finalizar conversas cunha maneira de falar adecuada aos interlocutores e ao contexto, tendo en conta os factores que iniben a comunicación para superar barreiras e os que permiten lograr proximidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB2.2.1. Comparte sentimentos durante o diálogo.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB2.2.2. Utiliza os elementos que contribúen ao diálogo.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. A aserción. Exposición e defensa das ideas propias con argumentos fundados e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Empregar a aserción. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB2.3.1. Emprega a linguaxe positiva.

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
<ul style="list-style-type: none"> ▪ m 	<p>razoables empregando estratexias de comunicación construtivas.</p>		<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB2.3.2. Autoafírmase con respecto.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4.0 diálogo. A busca do mellor argumento. A creación de pensamentos compartidos a través do diálogo. A inferencia e o sentido da expresión dos e das demais. A escoita activa e a axuda. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Dialogar creando pensamentos compartidos con outras persoas para atopar o mellor argumento. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB2.4.1 Infíre e dá o sentido adecuado á expresión dos e das demais. ▪ VSCB2.4.2.utiliza correctamente as estratexias de escoita activa: clarificación, parafraseo, resumo, reestruturación, reflexo de sentimentos.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ c ▪ m ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.5. A intelixencia interpersoal. A empatía: atención, escoita activa, observación e análise de comportamentos. O altruísmo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.5.Establecer relacións interpersoais positivas empregando habilidades sociais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB2.5.1.Interacciona con empatía. ▪ VSCB2.5.2. Sabe contribuír á cohesión dos grupos sociais aos que pertence.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ m ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.6.Os estereotipos. As consecuencias dos prexuízos. Desenvolvemento de actitudes de solidariedade ante problemas e necesidades das persoas máis desfavorecidas. ▪ B2.7.Identificación, axuízamento crítico e rexeitamento das situacións de marxinação, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.6. Analizar criticamente as consecuencias dos prexuízos sociais, reflexionando sobre os problemas que provocan e o seu efecto nas persoas que os sofren. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB2.6.1.Analiza os problemas que orixinan os prexuízos sociais. ▪ VSCB2.6.2.Expón razoadamente as consecuencias dos prexuízos

Obxectivos	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
	<p>discriminación e inxustiza social.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.8.Creación de textos, empregando a linguaxe verbal e non verbal, para comunicar en diferentes soportes as conclusións de investigacións realizadas sobre situacións do seu contorno. 		<p>sociais para as persoas do contorno social próximo.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB2.6.3.Detecta e axuíza criticamente prexuízos sociais detectados no seu contorno próximo expresando as conclusións en traballos creativos.
BLOQUE 3. A CONVIVENCIA E OS VALORES SOCIAIS			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Aplicación dos valores cívicos en situacións de convivencia no contorno inmediato (familia, centro escolar, grupo, amizades, localidade). Desenvolvemento de actitudes de comprensión e solidariedade. Valoración do diálogo para solucionar os conflitos de intereses en relación coas demais persoas. ▪ B3.2.Responsabilidade no exercicio dos dereitos e dos deberes individuais nos grupos nos que se integra e participación nas tarefas e decisión. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Resolver problemas en colaboración, poñendo de manifesto unha actitude aberta cara aos demais e compartindo puntos de vista e sentimentos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.1.1. Desenvolve proxectos e resolve problemas en colaboración. ▪ VSCB3.1.2. Pon de manifesto unha actitude aberta cara aos demais compartindo puntos de vista e sentimentos durante a interacción social na aula.

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.3. A interdependencia e a cooperación. A interdependencia positiva e a participación equitativa. As condutas solidarias. A aceptación incondicional do outro. A resolución de problemas en colaboración. Compensación de carencias dos e das demais. A disposición de apertura cara ao outro, o compartir puntos de vista e sentimentos. ▪ B3.4. Estruturas e técnicas da aprendizaxe cooperativa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Traballar en equipo favorecendo a interdependencia positiva e amosando condutas solidarias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.2.1. A mosboa disposición a ofrecer e recibir axuda para a aprendizaxe. ▪ VSCB3.2.2. Recorre ás estratexias de axuda entre iguais. ▪ VSCB3.2.3. Respecta as regras durante o traballo en equipo. ▪ VSCB3.2.4. Emprega destrezas de interdependencia positiva.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.5. Valoración da necesidade de normas compartidas que regulan a convivencia frutífera no ámbito social. Elaboración de normas de convivencia da aula e do centro positivas, facilitadoras e asumidas polo grupo e pola comunidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.3. Implicarse na elaboración e no respecto das normas da comunidade educativa empregando o sistema de valores persoal que constrúe a partir dos valores universais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.3.1. Explica o concepto de norma. ▪ VSCB3.3.2. Infere a necesidade das normas da súa comunidade educativa ▪ VSCB3.3.3. Participa na elaboración das normas do colexio. ▪ VSCB3.3.4. Respecta as normas do centro escolar.

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
<ul style="list-style-type: none"> ▪ c ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.6. A resolución de conflitos. A linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos persoais. As fases da mediación formal. A transformación do conflito en oportunidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.4. Participar activamente na vida cívica de forma pacífica e democrática transformando o conflito en oportunidade, coñecendo e empregando as fases da mediación e usando a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos persoais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.4.1. Resolve os conflitos de modo construtivo. ▪ VSCB3.4.2. Sigue as fases da mediación en situacións reais e simulacións. ▪ VSCB3.4.3. Manexa a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos nas relacións interpersoais. ▪ VSCB3.4.4. Analiza as emocións, sentimentos, posibles pensamentos e puntos de vista das partes en conflito.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.7. O altruísmo. A responsabilidade social e a xustiza social. Identificación e análise crítico das causas que provocan situación de marxinação, de discriminación e de inxustiza social. Protección e amparo das persoas máis desfavorecidas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.5. Practicar o altruísmo no contorno próximo sensibilizando sobre o seu valor. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.5.1. É capaz de sensibilizar sobre causas altruístas realizando exposicións orais sobre o seu valor e cometidos. ▪ VSCB3.5.2. Colabora en causas altruístas en colaboración coa comunidade educativa.

Obxectivos	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.8. Os dereitos e deberes. A Declaración Universal dos Dereitos Humanos: liberdade de expresión e opinión. A liberdade de pensamento, de conciencia e de relixión. A análise de feitos discriminatorios: maltrato. Exclusión de minorías étnicas, os campos de concentración, o holocausto. Os dereitos e deberes do alumnado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.6. Crear un sistema de valores asumindo os dereitos e deberes do alumnado, realizando xuízos morais de situacións escolares e resolvendo dilemas morais con supostos prácticos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.6.1. Realiza xuízos morais de situacións escolares. ▪ VSCB3.6.2. Xustifica as súas actuacións en base a valores persoais como a dignidade, a liberdade, a autoestima, a seguridade nun mesmo e a capacidade de enfrontarse aos problemas.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.9. Conceptualización do dilema moral. Resolución de dilemas morais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.7. Comprender o que é un dilema moral e resolver dilemas morais para detectar prexuízos relativos ás diferenzas culturais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.7.1. Expresa o que é un dilema moral. ▪ VSCB3.7.2. Realiza xuízos morais. ▪ VSCB3.7.3. Analiza e resolve dilemas morais en situacións reais e simuladas. ▪ VSCB3.7.4. Resolve dilemas morais en relación a prexuízos relativos ás diferenzas culturais.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ d 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.10. Convivencia pacífica en sociedade e valores nos que se apoia: respecto, tolerancia, solidariedade, xustiza, compromiso, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.8. Comprender a declaración da igualdade de dereitos e a non discriminación por razón de 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.8.1. Analiza formas de discriminación: racismo, xenofobia, desigualdade de

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
<ul style="list-style-type: none"> o 	<p>cooperación e cultura de paz. Identificación, recoñecemento e análise de hábitos que facilitan e dificultan a convivencia e o benestar dos grupos sociais.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.11. Formas de discriminación: racismo, xenofobia, desigualdade de oportunidades. ▪ B3.12. Feitos discriminatorios: maltrato, exclusión de minorías étnicas, campos de concentración, o holocausto, segregación por enfermidade. Análise destes feitos. 	<p>nacemento, raza, sexo, relixión, opinión ou calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social, aplicándoa á análise do contorno social.</p>	oportunidades...
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.8.2. Analiza feitos discriminatorios: maltrato, exclusión de minorías étnicas, reclusión en campos de concentración, o holocausto, segregación por enfermidade. ▪ VSCB3.8.3. Detecta prexuízos e analiza conflitos derivados do uso de estereotipos no contexto escolar.
<ul style="list-style-type: none"> d a 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.13. Dereitos e deberes. A Declaración Universal dos Dereitos Humanos: liberdade de expresión e de opinión. A liberdade de pensamento, de conciencia e de relixión. ▪ B3.14. Sensibilidade e respecto polos costumes, valores morais e modos de vida distintos aos propios. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.9. Expresar a relevancia de preservar os dereitos de libre expresión e opinión, liberdade de pensamento, de conciencia e de relixión realizando traballos de análise e síntese. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.9.1. Valora e respecta a libre expresión.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.9.2. Comprende, interpreta e acepta opinións diferentes ás propias.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.9.3. Relaciona diferentes culturas e relixións coas formas de pensamento de persoas

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
			<p>pertencentes a elas.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.9.4. Analiza, reflexiona e expresa conclusións sobre os dereitos de libre expresión e opinión, liberdade de pensamento, de conciencia e de relixión.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.15. As diferenzas de sexo como un elemento enriquecedor. Análise das medidas que contribúen a un equilibrio de xénero e a unha auténtica igualdade de oportunidades. Identificación e rexeitamento de desigualdades entre mulleres e homes no mundo laboral e na vida cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.10. Participar activamente na vida cívica valorando a igualdade de dereitos e corresponsabilidade de homes e mulleres. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.10.1. Axuíza criticamente actitudes de falta de respecto á igualdade de oportunidades de homes e mulleres.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.16 Os valores sociais e a democracia. Os principios de convivencia que establecen o Estatuto de autonomía de Galicia e a Constitución española. Dereitos e deberes. Características que debe posuír unha sociedade democrática. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.11. Respetar os valores socialmente recoñecidos, coñecendo e apreciando os valores do Estatuto de autonomía e da Constitución española e os dereitos e deberes do Estatuto de 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.11.1. Axuíza criticamente os valores implícitos en diversas situacións, de acordo cos que constitúen a vida en común nunha sociedade democrática.

Obxectivos	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
		autonomía e da Constitución española. Coñecer as institucións, organizacións e servizos públicos que garanten os dereitos e deberes dos cidadáns e cidadás no seu contorno.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.11.2. Razona a contribución de diferentes institucións, organizacións e servizos públicos en relación á garantía dos dereitos e deberes dos cidadáns e cidadás.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.17. Principios de convivencia que establecen o Estatuto de autonomía de Galicia e a Constitución española. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.12. Crear un sistema de valores propios realizando xuízos morais baseados nos dereitos e deberes básicos do Estatuto de autonomía e da Constitución española. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.12.1. Explica os dereitos e deberes básicos da Constitución española. ▪ VSCB3.12.2. Realiza xuízos morais sinxelos fundamentados. ▪ VSCB3.12.3. Participa no benestar do contorno próxima baseándose nos dereitos e deberes dos cidadáns e cidadás.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.18. Os servizos públicos e bens comúns. Defensa, identificación, aprecio, respecto e coidado dos bens comúns e dos servizos públicos: contribución da cidadanía a través dos impostos. A responsabilidade social. A xustiza social. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.13. Comprender a importancia da contribución dos cidadáns e cidadás aos servizos públicos e aos bens comúns a través dos impostos realizando razoamentos críticos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.13.1. Comprende, valora e expón por escrito o deber da contribución cidadá ao ben da sociedade. ▪ VSCB3.13.2. Explica a función dos impostos de proporcionar recursos sociais que melloran a calidade de vida dos cidadáns e

Obxectivos	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
			<p>cidadás.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.13.3. Realiza producións creativas sobre as consecuencias de non pagar impostos.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ h ▪ g ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.19 Fontes de enerxía renovables e non renovables. Identificación das actitudes e estratexias individuais e colectivas de consumo enerxético responsable. ▪ B3.20. Rutinas individuais para mellorar a calidade de vida. Reflexión sobre as posibilidades de cambio. ▪ B3.21. Utilización das tecnoloxías da información e da comunicación para buscar e seleccionar e elaborar a información e presentar conclusións ▪ B3.22. Realización e interpretación de gráficos sinxelos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.14. Valorar o uso responsable das fontes de enerxía no planeta concienciándose do respecto ao contorno e desenvolvendo a capacidade crítica cara aos acontecementos que o modifican. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.14.1. Toma conciencia da limitación dos recursos enerxéticos e explica as consecuencias do esgotamento das fontes de enerxía. ▪ VSCB3.14.2. Investiga os efectos do abuso de determinadas fontes de enerxía. ▪ VSCB3.14.3. Realiza traballos creativos sobre a necesidade do aire non contaminado para a saúde e a calidade de vida. ▪ VSCB3.14.4. Expón graficamente argumentos para rexeitar actividades humanas contaminantes.

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
<ul style="list-style-type: none"> ▪ k 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.23. Hábitos de prevención de enfermidades e accidentes no ámbito escolar e doméstico.. ▪ B3.24. Actitudes e estratexias de promoción de formas de vida saudable e de calidade ▪ B3.25. Os primeiros auxilios 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.15 . Ser capaz de realizar primeiros auxilios e tomar medidas preventivas, valorando a importancia de previr accidentes domésticos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.15.1. Razona as repercusións de determinadas condutas de risco sobre a saúde e a calidade de vida.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.15.2. Coñece as prácticas de primeiros auxilios.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.26. Condutas responsables no uso das TIC: autonomía, autocontrol, seguridade, sentido ético. Análise da realidade e dos contidos que se presentan no contorno dixital para desenvolver a capacidade crítica. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.16. Empregar as novas tecnoloxías desenvolvendo valores sociais e cívicos en contornos seguros. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.16.1. Realiza un uso ético das novas tecnoloxías.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.16.2. Analiza e enxúza criticamente os contidos do contorno dixital.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.27. O consumo responsable. Identificación de actitudes e estratexias persoais e colectivas de consumo responsable ▪ B3.28. A publicidade e as súas técnicas. Influencia nos hábitos de consumo. B3.29. Utilización das tecnoloxías da información e da comunicación para buscar e seleccionar e elaborar a información e presentar conclusións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.17. Analizar criticamente a influencia da publicidade sobre o consumo empregando as novas tecnoloxías. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.17.1. Realiza análise de información dixital sobre as razóns polas que as persoas senten a necesidade de consumir ao ver un anuncio publicitario.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.17.2. Reflexiona sobre a influencia da publicidade expresando as conclusións mediante traballos creativos.

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.17.3. Realiza exposicións axuizando criticamente hábitos de consumo innecesario.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ n	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.30. Busca, selección, análise e elaboración de informacións en relación cos accidentes de tráfico. ▪ B3.31. Comunicación da información elaborada por diferentes medios ▪ B3.32. Identificación de actitudes e estratexias individuais e colectivas de prevención de riscos viarios	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.18. Investigar sobre a prevención de accidentes de tráfico xerando iniciativas e alternativas persoais.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.18.1. Desenvolve proxectos relacionados coas principais causas dos accidentes de tráfico, sobre os que se informa en diferentes medios de comunicación. ▪ VSCB3.18.2. Reflexiona sobre o modo no que se poderían evitar accidentes de tráfico e expón as súas conclusións. ▪ VSCB3.18.3. Explica as principais medidas que se poderían tomar para previr accidentes de tráfico.

Metodoloxía e actividades en caso de clases semipresenciais ou online. Avaliación e Cualificación.

Metodoloxía e actividades en caso de clases semipresenciais ou online	
Actividades	<p>Realizaranse tarefas para a recuperación, repaso e reforzo da materia traballada durante o curso que a través de actividades semanais, permitirán avanzar na adquisición do nivel competencial.</p> <p>Tamén se levarán a cabo actividades de ampliación dos contidos traballados na clase</p> <p>As actividades propostas estarán conectadas cos obxectivos e os contidos, fomentarán o desenvolvemento das competencias clave, estarán secuenciadas para que sexan superables e supoñan un reto motivante, e serán facilmente avaliábeis e conectadas cos estándares de aprendizaxe e cos criterios de avaliación</p>
Metodoloxía (alumnado con conectividade e sen conectividade)	<p>Para adaptarnos á situación actual modificarase a metodoloxía empregando todos os recursos de que dispoñemos tanto o profesorado coma o alumnado facéndoos accesibles desde diferentes plataformas: aula virtual, correo electrónico, teléfono móbil, etc.</p> <p>A flexibilización será máxima para que o noso alumnado poda acadar os obxectivos do curso.</p>
Materiais e recursos	<p>Os recurso e materiais empregados son:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Libro de texto. ✓ Vídeos didácticos (tanto elaborados polo propio docente como aqueles que xa existen nas redes). ✓ Actividades para traballar a materia: fichas de repaso, actividades interactivas, etc. ✓ Archivos de audio. ✓ Lecturas axeitadas a cada curso ✓ Xogos interactivos

Avaliación e cualificación

Avaliación	<u>Procedementos:</u> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Observación sistemática</i> coa que se mide as actitudes, interese e traballo diario, a participación activa na aula virtual. • <i>Revisión e valoración de tarefas e producións</i>, que consiste na supervisión-corrección das actividades con máis valor predictivo propostas e realizadas, e na entrega-presentación de traballos. • Proba específica ao final de cada Unidade didáctica.
	<u>Instrumentos:</u> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Fichas de rexistro.</i> • <i>Escala de valoración.</i> • <i>Cuestións das probas escritas:</i> fichas repaso, sobre os temas traballados na Aula Virtual
Cualificación final	<p>A cualificación final de xuño obterase da media das distintas avaliacóns, ponderada con aspectos cualitativos como o esforzo e a mellora observados ao longo do curso.</p> <p>A terceira avaliación (entrega de traballos, participación activa na Aula Virtual, esforzo e actitude responsable) só se computará a efectos de mellora da media final.</p>